

УДК 371.13

Н. Є. Колесник,

кандидат педагогічних наук, доцент

(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ УМІНЬ ДІТЕЙ

У статті розкрито особливості підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей. Проаналізовано психолого-педагогічну літературу з проблеми підготовки майбутніх педагогів дошкільних закладів освіти. Розкрито сутність базових понять дослідження "професійна підготовка", "підготовка до формування художньо-естетичних умінь дітей", "готовність до формування художньо-естетичних умінь дітей". Визначено, що якість підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей забезпечується змістом навчання та обраною технологією. Охарактеризовано інформаційно-теоретичний, лабораторно-практичний, процесуально-діяльнісний, аналітико-корективний та самостійно-творчий етапи технології підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей. Представлено нетрадиційні техніки теорії розв'язання винахідницьких завдань та розвитку творчої уяви дошкільників, які вирішують завдання сенсорних еталонів форми, величини, кольору; розвивають дотикові відчуття, дрібну моторику рук, естетичні смаки дітей дошкільного віку на всіх вікових етапах. Охарактеризовано сутність інтегративного підходу підготовки майбутніх педагогів ДНЗ до формування художньо-естетичних умінь дітей дошкільного віку. Виявлено показники художньо-естетичних умінь дітей у процесі підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів.

Ключові слова: професійна підготовка, підготовка до формування художньо-естетичних умінь дітей, готовність до формування художньо-естетичних умінь дітей.

Постановка проблеми. Реальна потреба українського суспільства в інтенсивному розвитку творчого потенціалу кожної людини зумовлює підвищення ролі у цьому процесі педагога. Особливе місце у системі формування творчої особистості посідають початкова школа та дошкільний навчальний заклад, де закладається фундамент усієї системи пізнання. Саме педагог має навчити дітей дошкільного та молодшого шкільного віку самостійно мислити, розкривати можливості для розвитку творчого потенціалу, фантазії, інтуїції, відчуття, сприйняття мистецтва, художньо-естетичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нормативно-правовими основами до формування художньо-естетичних умінь дітей дошкільного віку є ретроспективний і прогностичний аналіз низки державних документів, що визначають професійну підготовку майбутніх педагогів у вищому навчальному закладі. Саме таким аспектам присвячено низку документів, зокрема: закони України "Про вищу освіту" (2001), "Про дошкільну освіту" (2001), Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр. (2012), Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) (2012).

За Базовими програмами розвитку дитини дошкільного віку "Я у світі", "Українське дошкілля", комплексною програмою розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку "Соняшник", освітньою програмою "Дитина в дошкільні роки" художньо-естетичний розвиток дошкільника засвідчується поінформованістю в основних видах мистецтва, володінням художніми навичками і техніками, елементарним художнім смаком, орієнтуванням у світовій та національній культурах.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури виявлено, що в Україні приділяється належна увага дослідженню проблеми підготовки майбутніх педагогів, зокрема таким її аспектам: методологічні засади сучасної філософії освіти (В. Андрущенко, Г. Васянович, І. Зязюн, В. Кремень, П. Саух); неперервна професійна освіта (С. Вітвицька, Н. Ничкало, Л. Хомич та ін.); концептуальні положення підготовки майбутніх педагогів (О. Антонова, Л. Ахмедзянов, І. Бех, О. Дубасенюк, О. Пехота, С. Сисоева); визначення загальних підходів до підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів (Л. Артемова, А. Богуш, Г. Беленька, Н. Гавриш, К. Крутій, О. Кучерявий, Н. Лисенко, І. Луценко, Н. Маковецька, Т. Поніманська, І. Рогальська-Яблонська, Т. Степанова).

Метою нашої статті, що становить одну зі складових нашого дослідження, є розкриття особливостей підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей має здійснюватися шляхом інтеграції акмеологічного, аксіологічного, діяльнісного, компетентнісного, особистісно орієнтованого і системного підходів, які у своїй єдності визначають методологічні засади дослідження.

Важливим завданням підготовки майбутніх педагогів дошкільних навчальних закладів є піднесення їх спроможності осмислювати, досліджувати, узагальнювати проблемні питання, бачити перспективу в умовах швидких змін. Крім того, формування таких якостей як: висока моральність, особистісна

відповідальність, внутрішня свобода, налаштованість та максимальна самореалізація, здатність досягати високої мети раціональним шляхом і коректними засобами.

Оскільки метою дослідження є підготовка майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей, необхідно розглянути поняття "професійна підготовка", "підготовка до формування художньо-естетичних умінь дітей", "готовність до формування художньо-естетичних умінь дітей".

Л. Хомич зазначає, що головною метою системи вищої педагогічної освіти є професійна підготовка педагогів високої кваліфікації. Саме майбутня професійна діяльність педагога впливає на визначення мети вивчення всіх навчальних дисциплін, тобто змісту і форм відповідної навчальної діяльності студентів, які готуються до професійної роботи [1: 211].

Поняття "професійна підготовка" – це процес професійного розвитку фахівця, що забезпечує набуття базових знань, умінь, навичок і якостей, практичного досвіду і норм поведінки, які забезпечують можливість успішної роботи з певної професії, а також як процес повідомлення відповідних знань [2: 390].

С. Вітвицька розглядає поняття "підготовка до педагогічної діяльності" як об'єктивний творчий процес, що ґрунтується на закономірностях, що зумовлені потребами соціально-економічного і культурного розвитку суспільства, стратегічними завданнями реформування педагогічної освіти в Україні [3: 55].

У психолого-педагогічній літературі та практиці діяльності вищих навчальних закладів існують різні точки зору щодо підготовки педагогів до педагогічної творчості (Н. Кичук, Є. Левчук, В. Лісовська, В. Сагарда, С. Сисоева та ін.).

На основі досліджень вищезазначених авторів ми розглядаємо поняття "підготовка до формування художньо-естетичних умінь дітей" як складний комплексний багатофункціональний процес, орієнтований на усвідомлення мотивів, потреб в організації художньо-естетичної діяльності; оволодіння знаннями, вміннями, навичками художньо-естетичної діяльності у процесі навчально-пізнавальної, навчально-практичної та самостійної роботи; розвиток емоцій, формування цінностей, рефлексій; оволодіння технологіями організації навчально-виховного процесу.

Якість підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей забезпечується змістом навчання та обраною технологією.

У процесі дослідження було встановлено, що результатом процесу підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей є готовність (психологічна, науково-теоретична, дидактична, художньо-естетична, особистісна) майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей.

Поняття готовності розглядається різними авторами неідентично: як наявність спроможності, якість особистості, частковий ситуативний стан, відношення і т. п.; як особливий психічний стан, наявність у суб'єкта образу структури визначеної дії та постійної спрямованості свідомості на його виконання [4: 2-4]. Автори схильні до того, що зміст і структура готовності особистості до праці визначається вимогами до діяльності (її видів), психологічних процесів, стану, досвіду і властивостей особистості.

Готовність майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей має властивості загальної готовності людини до праці, однак їй притаманна специфіка, яка дає основу для її спеціального розгляду.

Необхідною складовою професійного розвитку майбутніх педагогів є формування творчого потенціалу, який забезпечує готовність суб'єкта навчання до формування художньо-естетичних умінь дітей. Зауважимо, що творчий потенціал являє собою сукупний результат активної творчої діяльності та визначає спрямованість педагога у майбутнє і виражає тенденції і перспективи розвитку його особистості.

Готовність майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей здійснювалася на інформаційно-теоретичному, лабораторно-практичному, процесуально-діяльнісному, аналітико-корективному та самостійно-творчому етапах. Відповідно до кожного етапу визначено цілі, зміст, форми та засоби педагогічної технології підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей.

На інформаційно-теоретичному етапі здійснено підготовку майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей у культурно-освітньому, соціально-педагогічному та науково-дослідному аспектах.

Метою лабораторно-практичного етапу було цілеспрямоване формування готовності майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей. Основними завданнями цього етапу є використання знань, вмінь, навичок, прийомів самоосвіти у ході вивчення як психолого-педагогічних, так і художньо-естетичних дисциплін. Основними формами організації навчання є практичні заняття, робота в мікрогрупах (3-5 студентів), консультації, забезпечення студентів алгоритмами виконання творчих завдань, методичні майстерні, тренінги.

Процесуально-діялісним етапом передбачено формування системи умінь, що дозволяють систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, застосовувати

асоціативні зв'язки з проблеми дослідження, збагатити конструктивне мислення студентів. Такий етап спрямований на формування готовності майбутніх педагогів у процесі неперервної педагогічної практики у дошкільних навчальних закладах освіти, де вони демонструють рівень своєї підготовки. На установчій конференції ознайомлено студентів зі схемами аналізу занять, акцентовано увагу на використання новітніх особистісно-зорієнтованих технологій навчання під час проведення занять та гурткової роботи.

У ході неперервної педагогічної практики майбутніх педагогів Житомирського державного університету імені Івана Франка студентам запропоновано було пізнавати мистецтво разом із дітьми дошкільного віку, бачити красу, відчувати її, реагувати на красиве емоціями, вести дитину шляхом оволодіння культурою споглядання, взаємин з природою, людиною, мистецтвом, рукотворною красою.

Традиційно образотворча діяльність дітей дошкільного віку була спрямована на кінцевий результат – здобуття певних художньо-естетичних, технічних умінь та навичок, а також старання, зусилля докладені дитиною.

Основним завданням щодо формування художньо-естетичних умінь дітей дошкільного віку майбутніми педагогами визначено: збереження феномену дитячої творчості; розвиток інтересу до малювання, оцінювального ставлення дитини до цієї діяльності; ознайомлення із зображальними матеріалами та їхніми можливостями для створення малюнка, ознайомлення з графічними й живописними техніками та збагачення досвіду творчих дій із різними матеріалами, стимулювання прагнення досягти образно-естетичної виразності малюнка, використовуючи елементи зображувального мистецтва.

Варто зазначити, що у дошкільних навчальних закладах м. Житомира активна, конструктивна творчість є постійним супутником дитячої життєдіяльності. У процесі художньо-естетичної діяльності діти дошкільного віку мають можливість ознайомлюватися з нетрадиційними видами художньо-творчої діяльності. Майбутні педагоги, впроваджуючи нетрадиційні техніки теорії розв'язання винахідницьких завдань та розвитку творчої уяви дошкільників, були переконані, що зображувальна діяльність надає великі можливості для креативного і творчого розвитку дитини, додає дитині впевненості у власних силах, допомагає перебороти страхи, створює не лише атмосферу радості від створення образів.

Уже в ранньому віці ми знаходимо у дітей творчі процеси, які найкраще виражаються в іграх дітей. У віці 2-6 років у дітей починають проявлятися інтереси до творчих видів діяльності – малювання, ліплення, конструювання, співу, музики. Проте ці інтереси ще недостатньо стійкі і можуть досить сильно варіюватись.

Працюючи з дітьми дошкільного віку, майбутні педагоги переконалися, що цікаво організована діяльність дітей є основним засобом формування художньо-естетичних умінь дітей, розвитку креативних здібностей, які допомагають дошкільникам вільно самовиразитися, реалізувати свій потенціал, проявити свою фантазію, творчість. Малюючи, діти відчують себе незалежними, пізнають таємниці композиції, кольору, дослідницьку втіху, творче збудження.

У проблемі підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей чільне місце займає інтегративний підхід.

У дошкільному навчальному закладі майбутні педагоги інтегрують різні види образотворчої діяльності: діти малюють і доклеюють, ліплять і домальовують, конструюють і аплікують. Це допомагає малюнкам цілісніше передавати почуття, відтворювати образи, предмети та явища. Інтегративний підхід у підготовці майбутніх педагогів дошкільних закладів має свою специфіку, який полягає не лише в поєднанні різних занять в органічну єдність, а й у спрямованості на навчання дітей дошкільного віку. Зокрема, майбутніх вихователів залучено до творчої діяльності навчального закладу, що надає можливість підтримувати емоційний супровід образотворчої діяльності пластикою рухів, словом, співом тощо. Наприклад, майбутнім педагогам пропонується використовувати такі вправи по емпатії: "Я дощик!", "Я сонечко", "Я котик" (перевтілення у явища природи, тварин і т. д., передача їх характеру), "Психогімнастика", "Маски емоцій" – пропонується спочатку послухати слова, а потім під звучання музики мімікою та пластикою рухів зобразити певний емоційний стан (радість, сум, спокій, здивування); "Колір музики" – слухаючи музику, намагатися зобразити її жестами, відгадати та намалювати.

Педагоги дають можливість дітям жити у світі казкових кольорів, де кольори перемовляються між собою і приховують новий зміст світосприйняття. Діти вчаться проводити спостереження у групі, на вулиці, прогулянці, ознайомлюються із кольорами, відтінками, формами, фактурою, матеріалом.

Розвиваючи творчу особистість, вихователі створюють вільний доступ до приладдя і матеріалів (штампи, тички, камінчики, зубні щітки, нитки, стеки, соломинки для коктейлю і т. д.), що сприяють проявам фантазії, власним відкриттям, експериментуванню, дає дітям можливість самостійно обирати теми і сюжети, в будь-який час займатись улюбленою справою, використовуючи при цьому різні нетрадиційні техніки: "Кляксографія", "Монотипія", "Малювання штампами", "Малювання долоньками" та інші. Щоб навчити малюків різноманітним технікам, у дошкільному навчальному закладі проводяться майстер-класи, тренінги з педагогами на теми: "Фантазуємо разом", "Працюємо творчо", "Разом мислимо, разом фантазуємо".

Малювання – це природна потреба дитини, а нетрадиційні підходи і техніки зображувальної діяльності дивують і захоплюють дітей, розкривають креативні можливості, викликають прагнення займатись такою цікавою справою.

На таких заняттях педагоги розвивають такі творчі здібності, як: здатність ризикувати, швидкість мислення, здатність викладу оригінальних ідей і зображення щось нового, багату уяву, високі естетичні цінності, інтуїцію.

Створюючи твори живопису акварельними фарбами, діти люблять поєднувати різноманітні відтінки. Пропонується дітям намалювати "Мій настрій", "Бурхливе море", "Дощовий день", "Осіnnий пейзаж", використовуючи вологий папір. Вологий папір приваблює малюків розмитим малюнком, ніби під дощем чи в тумані, а м'який – незвичайною фактурною формою.

Зазначимо, що при правильній організації зображувальної діяльності формуються уміння уважно й послідовно обстежити предмети, які малюють, виділити їх характерні риси, формуються у дітей потрібні технічні навички реального зображення предметів. Таке навчання сприяє розвитку активного цілеспрямованого сприймання і мислительних операцій. Дитина отримує необхідні "інструменти" для втілення своїх задумів, а це розвиває творчі здібності.

На заняттях із зображувальної діяльності майбутні педагоги вчать дошкільнят працювати акварельними фарбами, використовувати техніку "Кляксографія". Фарби подорожують на папері в умілих руках маленьких художників і залишають чарівні малюнки (наприклад: "Подорож краплинки", "Жива" краплинка", "Космічні подорожі"). Такий прийом роботи доречний при створенні дерев, трави, зірочок і т. д.

Крім того ознайомлюються з техніками (малювання ниткою, малювання восковою свічкою, штампування, монотипія), що надає можливість малюкам відчути себе справжніми фокусниками. Вони вчать створювати образи шляхом поєднання різних матеріалів. І ось вже готові малюнки – "Зимовий пейзаж", "Акваріум", "Веселий сніговик", "Чарівні картинки", "Зоряне небо", "Квітуче дерево", "Ягідки-цукерочки", "Чарівні візерунки", "Одягнемо ліс", "На морському дні", "Якого кольору весна", "Осіnnий пейзаж", "Казкові фантазії".

У процесі занять із нетрадиційними видами художньо-естетичної діяльності вирішуються завдання сенсорних еталонів форми, величини, кольору; розвиваються дотикові відчуття, дрібна моторика рук, естетичні смаки; виховується охайність; формується вміння доводити розпочату справу до кінця; удосконалюються комунікативні навички; формується вміння самостійно орієнтуватися у завданні (аналізувати об'єкт, умови роботи тощо), попередньо планувати хід роботи над виробом (встановлювати логічну послідовність виготовлення виробу, визначати прийоми роботи й інструменти), контролювати свою роботу (визначати правильність дій і результати, оцінювати якість готових виробів).

Зазначимо, що при використанні майбутніми педагогами нетрадиційних технік художньої діяльності як засобу творчого розвитку дітей дошкільного віку формуються такі показники художньо-естетичних умінь:

- чутливість до проблем, готовність їх розв'язання власними силами; відкритість новим ідеям, інтерес до невідомого;
- схильність руйнувати чи змінювати стереотипи, відмовлятися від шаблонів, відходити від зразків; спроможність виходити за рамки заданої іншими ситуації;
- уміння підійти до проблеми з різних точок зору;
- уміння вносити щось нове, видавати оригінальні ідеї, розв'язувати нові завдання, досягати незвичних результатів;
- пошуково-перетворювальне ставлення до дійсності; висока пізнавальна активність; допитливість;
- уміння швидко переходити від одного способу розв'язання до іншого; переключатися; переконструювати елементи в нових комбінаціях (комбінаторні властивості);
- сміливість та незалежність суджень; здатність до постановки власної мети;
- розвинена уява, метафоричність (створення фантастичних ідей);
- здатність прогнозувати, передбачати, висувати гіпотези, робити припущення;
- орієнтація на високі стандарти якості, ідеальні еталони.

Таким чином, щоб спонукати дітей дошкільного віку до прояву творчої активності, використовувати нетрадиційні техніки художньої діяльності, варто з довірою поставитися до їх природних схильностей діяти на власний розсуд, самостійно перетворювати життєві враження, покладатися на власний досвід.

Виявлення змін у процесі підготовки майбутніх педагогів здійснено на аналітико-корективному етапі, де визначено володіння різними методами аналізу, уміння творчо мислити, використовувати операції логічного мислення, здійснювати оцінку і самооцінку діяльності. Основною метою запропонованого етапу є наступне: спрямування студентів на самовдосконалення отриманих протягом педагогічної практики практичних професійно-педагогічних умінь, навичок; розширення обсягу психолого-педагогічних, методичних, художньо-естетичних, технологічних знань. Основними організаційними формами навчального процесу були такі: педагогічна практика, лекція, лабораторне заняття,

індивідуальна, групова самостійна робота, консультації, критеріально-орієнтовні завдання, навчальні конференції, ділові ігри, евристичні бесіди та ін.

На заключному, самостійно-творчому етапі відбувається оволодіння педагогічною професією у вигляді всіх сформованих компонентів підготовки майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей.

Результати самостійної роботи та проекти проведення занять майбутні педагоги демонструють на лабораторних заняттях, під час виставок творчих робіт, на конкурсах, турнірах, змаганнях, відео-презентаціях, ток-шоу, тощо.

Висновки. Отже, підготовка майбутніх педагогів до формування художньо-естетичних умінь дітей, загальний рівень їх професійної майстерності залежить від комплексного підходу до побудови змісту професійної підготовки, виокремлення вагомих професійних знань, умінь, навичок, що сприяють оволодінню змістовою і процесуально-діяльнісною сутністю діяльності майбутнього вихователя, забезпеченню інтегративних міждисциплінарних зв'язків у формуванні художньо-естетичних умінь дітей дошкільного віку, розробці та впровадженню адаптованих форм і методів навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Хомич Л. О. Система психолого-педагогічної підготовки вчителя початкових класів : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / Л. О. Хомич. – Київ, 1998. – С. 196–211.
2. Энциклопедия профессионального образования : [в 3-х т.] / [под ред. С. Я. Батышева]. – М. : АПО, 1998. – Т. 2. – 440 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : [підручник за модульно-рейтинговою системою магістратури] / С. С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
4. Ребер А. Большой толковый психологический словарь / А. Ребер ; [пер. с англ.]. – Том 1 (А-О). – М. : Вече, АСТ, 2000. – 364 с.
5. Калуська Л. В. Народні ремесла у дитячому садку : [методичний посібник для вихователів дошкільних закладів] / Л. В. Калуська. – Харків : Вид-во "Ранок-НТ", 2004. – 64 с.
6. Колесник Н. Є. Система підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації художньо-технічної творчості учнів : [монографія] / Н. Є. Колесник. – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2008. – 291 с.
7. Провозюк Г. Г. Краса виховує творчість : [методичний посібник] / Г. Г. Провозюк. – Тернопіль : Мальва-ОСО, 2010. – 260 с.
8. Слостенин В. А. Формирование личности учителя советской школы в процессе профессиональной подготовки / В. А. Слостенин. – М. : Просвещение, 1976. – 160 с.
9. Ушинський К. Д. Праця в її психологічному і виховному значенні / К. Д. Ушинський // Твори. – Т. 2. – Москва. – 1952. – 70 с.
10. Яловська О. О. Пальчики дошкільнят : розвиваємо руку – розвиваємо мозок / О. О. Яловська. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 228 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Khomych L. O. Systema psykholoho-pedagogichnoyi pidgotovky vchytelya pochatkovykh klasiv [The Psychological and Pedagogical Elementary School Teacher's Preparation System] : dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04 / L. O. Khomych. – Kyiv, 1998. – S. 196–211.
2. Entsyklopediya professional'nogo obrazovaniya [Professional Encyclopedia of Professional Education] : [v 3-kh t.] / [pod red. S. Ya. Bатышева]. – М. : АПО, 1998. – Т. 2. – 440 с.
3. Vitvytska S. S. Osnovy pedagogiky vyshchoyi shkoly [High School Pedagogy Bases] : [pidruchnyk za modulno-reytingovoyu systemoyu magistratury] / S. S. Vitvytska. – Kyiv : Tsentr navchalnoyi literatury, 2006. – 384 s.
4. Reber A. Bol'shoy tolkovyy psikhologicheskyy slovar' [Big Explanatory Psychological Dictionary] / A. Reber ; [per. s angl.]. – Том 1 (А-О). – М. : Vechе, АСТ, 2000. – 364 s.
5. Kalus'ka L. V. Narodni remesla u dytyachomu sadku [Folk Crafts in the Kindergarten] : [metodychnyy posibnyk dlya vykhovateliv doshkilnykh zakladiv] / L. V. Kalus'ka. – Kharkiv : Vyd-vo "Ranok-NT", 2004. – 64 s.
6. Kolesnyk N. E. Systema pidgotovky maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do organizatsii khudozhnyo-tekhnichnoyi tvorchosti uchniv [Future Elementary School Teachers' Preparation System to the Organization of Artistic-Technical Pupils' Creative Work] : [monografiya] / N. E. Kolesnyk. – Zhytomyr : Vyd-vo ZHDU, 2008. – 291 s.
7. Provozyuk G. G. Krasa vykhovue tvorchist' [Beauty Educates Creativity] : [metodychnyy posibnyk] / G. G. Provozyuk. – Ternopil : Mal'va-OSO, 2010. – 260 s.
8. Slastyonin V. A. Formirovanie lichnosti uchytelya sovetsoy shkoly v protsesse professional'noy podgotovki [The Soviet School Teacher's Personality Formation in the Process of the Professional Preparation] / V. A. Slasnyonin. – М. : Prosveshchenie, 1976. – 160 s.
9. Ushyns'kyu K. D. Pratsya v yiyi psykhologichnomu i vykhovnomu znachenni [Work in its Psychological and Educational Meaning] / K. D. Ushyns'kyu // Tvory [Works]. – Т. 2. – Moskva. – 1952. – 70 s.
10. Yalovs'ka O. O. Pal'chyky doshkil'nyat : rozvyvaemo rukhy – rozvyvaemo mozok [Nursery Children's Fingers : Develop Movements – Develop Brain] / O. O. Yalovs'ka. – Ternopil' : Mandrivets', 2010. – 228 s.

Матеріал надійшов до редакції 10.07. 2014 р.

Колесник Н. Е. Подготовка будущих педагогов к формированию художественно-эстетических умений детей.

В статье раскрыты особенности подготовки будущих педагогов к формированию художественно-эстетических умений детей. Проанализирована психолого-педагогическая литература по проблеме подготовки будущих педагогов дошкольных образовательных учреждений. Раскрыта сущность базовых понятий исследования "профессиональная подготовка", "подготовка к формированию художественно-эстетических умений детей", "готовность к формированию художественно-эстетических умений детей". Определено, что качество подготовки будущих педагогов к формированию художественно-эстетических умений детей обеспечивается содержанием образования и выбранной технологией. Дана характеристика информационно-теоретическому, лабораторно-практическому, процессуально-деятельностному, аналитико-коррективному и самостоятельно-творческому этапам технологии подготовки будущих педагогов к формированию художественно-эстетических умений детей. Представлены нетрадиционные техники теории решения изобретательских заданий и развития творческого воображения дошкольников, которые решают задания сенсорных эталонов формы, величины, цвета; развивают чувства осязания, мелкую моторику рук, эстетические вкусы детей дошкольного возраста на всех возрастных этапах. Дана характеристика сущности интегративного подхода будущих педагогов ДУЗ к формированию художественно-эстетических умений детей дошкольного возраста. Выявлены показатели художественно-эстетических умений детей в процессе подготовки будущих воспитателей дошкольных учебных заведений.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, подготовка к формированию художественно-эстетических умений детей, готовность к формированию художественно-эстетических умений детей.

Kolesnyk N. Ye. Future Teachers' Preparation to the Artistic and Aesthetic Children's Skills Formation.

The article exposes peculiarities of the future teachers' preparation to the artistic and aesthetic children's skills formation. The psychological and pedagogical literature on the issue of the future teachers' preparation at nursery educational establishments is analyzed. The essence of basic research notions "professional preparation", "preparation to the formation of artistic and aesthetic children's skills", "readiness to the artistic and aesthetic children's skills formation" is disclosed. It is determined that the quality of future teachers' preparation to the artistic and aesthetic children's skills formation is provided by the educational contents and chosen technology. Informational-theoretical, lab-practical, processional-pragmatist, analytical-corrective and independent-creative stages of the technology of the future teachers' preparation to the artistic and aesthetic children's skills formation are analyzed. Non-traditional techniques of the theory of inventive tasks solving and the development of pre-school children's creative imagination, which solve tasks of sensor form etalons, dimension, color; develop touch feelings, fine hand motor skills, pre-school children's aesthetic tastes on each age stages are presented. The essence of pre-school future teacher's integrative approach to the artistic and aesthetic pre-school children's skills formation is characterized. Indicators of artistic and aesthetic children's skills in the process of future pre-school teachers' preparation are found out.

Key words: professional preparation, preparation to the artistic and aesthetic children's skills formation, readiness to the artistic and aesthetic children's skills formation.